[illegible] sacerdotem primum [illegible]
sacerdotem secundum [illegible] et tres ianitores et
de civitate eunuchum unum qui erat praefec-
tus super viros bellatores et quinque viros de
his qui steterant coram rege quos repperit
in civitate et sopher principem exercitus
qui probabat tyrones de populo terrae et sex-
aginta viros e vulgo qui inventi fuerant in civitate
quos tollens nabuzardan princeps militum
duxit ad regem babylonis in reblata. Percus-
sitque eos rex babylonis et interfecit in reblata
in terra emath. Et translatus est iuda de ter-
ra sua. Populo autem qui relictus erat in ter-
ra iuda quem dimiserat nabuchodonosor rex
babylonis praefecit godoliam filium ahiham fi-
lii saphan. Quod cum audissent omnes duces
militum ipsi et viri qui erant cum eis. Vide-
licet quod constituisset rex babylonis godoliam
venerunt ad godoliam in maspha ismahel fili-
us nathaniae et iohanan filius caree et sa[illegible]
filius tenameth netophathites et iezonias
filius maachathi ipsi et socii eorum. Iuravitque
eis godolias et sociis eorum dicens. Nolite time-
[illegible] chaldaeis manete in terra [illegible]
[illegible] vobis. Factum
[illegible] mense septimo [illegible]
[illegible] filius elisama de semine [illegible]
[illegible]
[illegible] sed et chaldaeos [illegible]
[illegible]
[illegible]

F[illegible]
[illegible]
[illegible]o vicesima septima die [illegible] sublevavit
evil merodach rex babylonis [illegible]
re coeperat caput ioachin regis iuda de carce-
re et locutus est ei benigne et posuit thronum
eius super thronum regum qui erant cum eo
in babylone et mutavit vestes eius quas habue-
rat in carcere et comedebat panem semper
in conspectu eius cunctis diebus vitae suae. Annonam
quoque constituit ei absque intermissione quae
et dabatur ei a rege per singulos dies omnibus
diebus vitae suae.

EXPLICIT MALACHIM
IDEST REGUM LIB. IIII
V. IICCL

INCIPIT PROLOGUS
SCI HIERONIMI IN ISAIA PROPHETA

Nemo cum prophetas versibus
viderit esse descriptos metro eos
aestimet apud hebraeos ligari
et aliquid simile habere de psalmis
vel operibus salomonis. Sed quod in demosthene
et tullio solet fieri ut per cola scribantur et com-
mata qui utique prosa et non versibus conscripserunt.
Nos quoque utilitati legentium providentes in-
terpretationem novam novo scribendi genere
distinximus. Ac primum de isaia sciendum quod
in sermone suo disertus sit. Quippe ut vir nobi-
lis et urbanae elegantiae nec habens quicquam
in eloquio rusticitatis admixtum. Unde accidit
ut prae ceteris florem sermonis eius translatio
non potuerit conservare. Deinde etiam hoc adi-
ciendum quod non tam propheta dicendus sit
quam evangelista. Ita enim universa christi eccle-
siaeque mysteria ad liquidum persecutus est ut
non eum putes de futuro vaticinari sed de prae-
teritis historiam texere. Unde conicio nolu-
isse tunc temporis septuaginta interpretes fidei
suae sacramenta perspicue ethnicis prodere.
ne sanctum canibus et margaritas porcis darent.
quae cum hanc editionem legeritis ab illis
animadvertetis abscondita. Nec ignoro quan-
ti laboris sit prophetas intellegere [illegible]
[illegible] iudicare de interpreta-
tione nisi intellexerit ante quae legerit
nos quoque patere morsibus plurimorum qui sti-
[illegible] quod consequi non [illegible]
[illegible] ergo et prudens in fla-
mmam mitto manum nihilominus hoc a fas-
tidiosis lectoribus precor ut quomodo graeci post
septuaginta translatores aquilam et symma-
chum et theodotionem legunt vel ob studi-
um doctrinae suae vel ut septuaginta magis
ex conlatione eorum intellegant sic et isti
saltim unum post priores habere dignentur
interpretem. Legant prius et postea despici-
ant ne videantur non ex iudicio sed ex odii
praesumptione ignorata damnare. Prophe-
tavit autem isaias in hierusalem et in iudaea
necdum decem tribubus in captivitatem duc-
tis ac de utroque regno nunc commixtim
nunc separatim texit oracula. Et cum inter-
dum ad praesentem respiciat historiam et
post babyloniae captivitatem reditum
populi significet in iudaeam tamen omnis

et cura devocatione gentium et de adventu
xp̄i ē. Quem quanto plus amatis o Paula
et Eustochium tanto magis ab eo petite ut
pro obtrectatione praesenti qua me inde
sinenter agmini laniant ipse mihi merce
dem restituat in futurum qui scit me ob hoc
in peregrinae linguae eruditione sudas
se ne Iudaei de falsitate scripturarum eccle
siis eius diutius insultarent; EXPL PROLOG

INCIPIT LIBER ISAIAE PROPHETAE

VISIO ISAIAE FILII AMOS
quam vidit super Iudam et
Hierusalem in dieb; Oziae
Ioathan Achaz et Ezechiae
regum Iuda; Audite caeli
et auribus percipe terra quoniam
dñs locutus ē. filios enutrivi et exaltavi ipsi
autem spreverunt me; Cognovit bos posses
sorem suum et asinus praesepe domini sui; Isrl
non cognovit me. Populus meus non intellex
it. Vae genti peccatrici populo gravi iniqui
tate semini nequam filiis sceleratis; Dereli
querunt dñm. blasphemaverunt scm̄ Isrl.
abalienati sunt retrorsum; Super quo per
cutiam vos ultra addentes praevaricatio
nem; Omne caput languidum et omne cor
maerens; A planta pedis usq; ad verticem non
ē in eo sanitas. Vulnus et livor et plaga tu
mens. Non ē circumligata nec curata me
dicamine neque fota oleo; terra vestra de
serta; civitates vestrae succensae igni; regio
nem vestram coram vobis alieni devorant
et desolabitur sicut in vastitate hostili; Et
derelinquetur filia Sion ut umbraculum
in vinea et sicut tugurium in cucumerario.
sicut civitas quae vastatur; Nisi dñs exerci
tuum reliquisset nobis semen quasi Sodoma
fuissemus et quasi Gomorra similes essemus;
Audite verbum dñi principes Sodomorum.
percipite auribus legem dī nr̄i populus
Gomorrae; Quo mihi multitudinem victi
marum vestrarum dicit dñs. Plena sum
holocausta arietum et adipem pinguium.
et sanguinem vitulorum et agnorum et
hircorum nolui; Cum veneritis ante con
spectum meum. Quis quaesivit haec de manu
bus vestris ut ambularetis in atriis meis.
[illegible] ultra sacrificium frustra in
censum abhominatio ē mihi. Neomeniam
et sabbatum et festivitates alias non fer[am];
Iniqui sunt coetus vestri; Kalendas et so
lemnitates vestras odivit anima mea.
Facta sunt mihi molesta laboravi susti
nens; et cum extenderitis manus vestras.
avertam oculos meos a vobis; et cum mul
tiplicaveritis orationem non exaudiam.
Manus vestrae sanguine plenae sunt.
Lavamini mundi estote auferte malū
cogitationum vestrarum ab oculis me
is. Quiescite agere perverse; discite
benefacere. quaerite iudicium subve
nite oppresso iudicate pupillo. defen
dite viduam. et venite et arguite me di
cit dñs; Si fuerint peccata vestra ut coc
cinum quasi nix dealbabuntur; et si
fuerint rubra quasi vermiculus velut la
na alba erunt; Si volueritis et audieritis.
bona terrae comedetis; Quod si nolueritis
et me provocaveritis ad iracundiam gla
dius devorabit vos quia os dñi locutum ē.
Quomodo facta ē meretrix civitas fide
lis plena iudicii. Iustitia habitavit in ea.
Nunc autem homicidae; Argentum tuū
versum ē in scoriam. Vinum tuū mixtū
ē aqua; Principes tui infideles socii furū;
Omnes diligunt munera. sequuntur re
tributiones; pupillo non iudicant. Et
causa viduae non ingreditur ad eos; Propter
hoc ait dñs exercituum fortis Isrl. Heu
consolabor super hostib: meis et vindicabor
de inimicis meis; Et convertam manū meam
ad te et excoquam ad purum scoriā tuam
et auferam omne stagnum tuum; et resti
tuam iudices tuos ut fuerunt prius et consi
liarios tuos sicut antiquitus. Post haec vo
caberis civitas iusti urbs fidelis; Sion in iu
dicio redimetur et reducent eam in iustitia
et conteret et scelestos et peccatores simul.
Et qui dereliquerunt dñm consumentur.
Confundentur enim ab idolis quib: sacrifi
caverunt; et erubescetis super hortis quos
elegeratis. Cum fueritis velut quercus
defluentib: foliis et velut hortus absq: aq
ua erit fortitudo vestra ut favilla stuppae
et opus vestrum quasi scintilla et succende
tur utrumq: simul et non erit qui extinguat.

VERBUM QUOD VIDIT ISAIAS
filius Amos super Iudam et Hierusalem.
Et erit in novissimis dieb: praeparatus
mons domus dñi in vertice montium